

Biografia Profesor Zofii Dach

Zofia Dach urodziła się w Sułkowicach, w rodzinie kolejarza. Wychowywała się wśród licznego rodzeństwa. Po ukończeniu w miejscu urodzenia szkoły podstawowej (w 1954 r.), a następnie w Krakowie Technikum Handlowego (w 1958 r.), podjęła na krótko pracę referenta w Przedsiębiorstwie Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch” w Krakowie.

W 1960 r. rozpoczęła studia na Wydziale Produkcji i Obrotu Towarowego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Krakowie. Bezpośrednio po ich zakończeniu w maju 1965 r. została zatrudniona w Katedrze Ekonomii Politycznej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Krakowie. Zajmowała kolejno stanowiska: asystenta stażysty, asystenta i starszego asystenta.

Na podstawie przedłożonej i obronionej w maju 1973 r. pracy doktorskiej na temat „Praca zawodowa kobiet w gospodarce uspołecznionej Polski Ludowej w latach 1950–1970 i jej aspekty ekonomiczno-społeczne” uzyskała stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych i została powołana na stanowisko adiunkta w Zakładzie Ekonomii Politycznej Kapitalizmu, które zajmowała od lipca 1973 r. do lutego 1981 r.

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych uzyskała w 1981 r. na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Aktywność zawodowa kobiet w krajach socjalistycznych”. W 1981 r. objęła stanowisko docenta, a w 1991 r. – stanowisko profesora nadzwyczajnego Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

W październiku 1995 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Wałęsa nadał Jej tytuł naukowy profesora nauk ekonomicznych. Zajęła wtedy w swojej macierzystej uczelni stanowisko profesora nadzwyczajnego z tytułem profesora. W 1999 r. została mianowana przez ministra edukacji narodowej na stanowisko profesora zwyczajnego, które zajmuje do dzisiaj.

Harmonijnie, konsekwentnie i systematycznie rozwijającej się karierze akademickiej Profesor Zofii Dach towarzyszyło aktywne zaangażowanie w działalność organizacyjną, przede wszystkim w macierzystej uczelni. Świadczy o tym wiele sprawowanych przez Nią funkcji. W latach 1982–1984 była zastępcą dyrektora Instytutu Ekonomii Politycznej, w latach 1984–1987 – prodziekanem, a od 1987 r. do 1990 r. – dziekanem Wydziału Ekonomiki Produkcji krakowskiej uczelni.

Nieprzerwanie od 1982 r. Profesor Zofia Dach kieruje zespołami. W latach 1984–1990 była kierownikiem Zakładu Ekonomii Politycznej Kapitalizmu Akademii Ekonomicznej w Krakowie, a po zmianie jego nazwy, w latach 1990–1992, Zakładu Teorii Funkcjonowania Gospodarki. Od 1992 r. kieruje Katedrą Mikroekonomii.

Wyrazem zaufania i wiary środowiska uczelnianego w rzetelność, bezkompromisowość, dbałość o jego interesy i interesy uczelni był Jej wielokrotny wybór do Senatu uczelni. Zaszczyną funkcję senatora Akademii Ekonomicznej w Krakowie pełniła Profesor Zofia Dach przez 20 lat, pracując w wielu komisjach rektorskich i senackich, a niektórym spośród nich przewodnicząc.

Od października 1994 r. do września 2005 r. była zatrudniona w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie, w której kierowała Katedrą Ekonomii, a w latach 1997–1999 sprawowała funkcję prorektora.

Profesor Zofia Dach jest również zaangażowana w działalność na szerszym, pozauczelnianym forum. W 1985 r. została członkiem Komisji Nauk Ekonomicznych Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. W latach 2001–2005 pełniła funkcję wiceprezesa Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, a od 2001 r. – na podstawie ponawianego co 4 lata wyboru – jest członkiem Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie.

Odbyła także szereg zagranicznych staży naukowych: w USA (Grand Valley State College), Norwegii (Norwegian School of Economics and Business Administration w Bergen), Holandii (Katolicki Uniwersytet w Tilburgu), Jugosławii (uniwersytety w Sarajewie i Kragujevacu), Czechosłowacji (wyższe szkoły ekonomiczne w Pradze i Bratysławie). Ich rezultatem było m.in. pogłębianie wiedzy o funkcjonowaniu gospodarki rynkowej, wymiana doświadczeń i poznanie nowoczesnych programów dydaktycznych, a także prezentacja dorobku naukowego.

Na uwagę zasługuje także dbałość Profesor Zofii Dach o integrację środowiska ekonomicznego, zwłaszcza młodych pracowników nauki. Świadczy o tym zorganizowanie przez Nią trzech ogólnopolskich konferencji naukowych: „Reforma funkcjonowania gospodarki w Polsce w świetle teorii ekonomii” (1983 r.), „Kontrowersje wokół korzyści i kosztów integracji Polski z Unią Europejską” (1999 r.) oraz „Gospodarka Polski po 15 latach transformacji” (2004 r.), a także uczestnictwo w kilkudziesięciu konferencjach i sympozjach naukowych.

Czterdziestopięcioletni okres pracy w szkole wyższej zaowocował imponującym i stale powiększanym dorobkiem naukowym Profesor Zofii Dach, obejmującym ponad 160 publikacji naukowych i dydaktycznych.

Rozległe zainteresowania naukowe i badawcze Profesor Zofii Dach skupiają się zwłaszcza wokół dwóch, szeroko ujmowanych problemów, tj. polityki zatrudnienia w powiązaniu z polityką rynku pracy i polityką społeczną oraz trans-

formacji systemu gospodarczego w Polsce. Pierwszemu z nich Profesor Zofia Dach poświęciła pracę doktorską i opartą na niej książkę zatytułowaną *Praca zawodowa kobiet w Polsce w latach 1950–1972 i jej aspekty ekonomiczno-społeczne* (Książka i Wiedza, Warszawa 1976), rozprawę habilitacyjną oraz szereg artykułów.

Zmiany systemowe w Polsce stały się dla Profesor Zofii Dach inspiracją do podjęcia studiów i badań w tym obszarze, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania się w tym okresie rynku pracy w Polsce, restrukturyzacji gospodarki, bezrobocia, jego przyczyn i implikacji społeczno-ekonomicznych. Te zagadnienia znalazły odzwierciedlenie w wielu publikacjach, należy do nich książka pt. *Bezrobocie w okresie przemian ustrojowych gospodarki polskiej* (Ossolineum, Wrocław 1993) oraz kilkadziesiąt artykułów zamieszczonych w książkach i czasopismach. Warto również wspomnieć o uczestnictwie w latach 1997–1999 w dwóch tematach badawczych dotyczących prywatyzacji i rozwoju rynku kapitałowego w Polsce, zleconych przez Ministerstwo Przekształceń Własnościowych oraz Ministerstwo Skarbu Państwa.

Intensywnej i owocnej pracy naukowo-badawczej towarzyszyła i towarzyszy codzienna, regularna praca dydaktyczna i wychowawcza Profesor Zofii Dach. Prowadziła zajęcia dydaktyczne najpierw z ekonomii politycznej socjalizmu i kapitalizmu, potem – po 1989 r. – głównie z mikroekonomii, ale również z makroekonomii. Angażowała się we wszystkie formy kształcenia studentów na studiach dziennych, wieczorowych, zaocznych, doktoranckich i podyplomowych w Krakowie i punktach konsultacyjnych, prowadząc wykłady, ćwiczenia, pro-seminaria, seminaria dyplomowe, magisterskie i doktorskie.

Skalę pracy dydaktycznej Profesor Zofii Dach najlepiej ilustrują liczby. Nie sposób podać dokładnej liczby słuchaczy, z którymi w ciągu 45 lat pracowała, znana jest natomiast liczba ok. 350 studentów studiów dziennych, wieczorowych i zaocznych, którzy pod Jej kierunkiem napisali i obronili prace dyplomowe i magisterskie, a także 10 wypromowanych doktorów nauk ekonomicznych (w tym 7 z wyróżnieniem).

Rzetelna, konsekwentna i owocna praca naukowo-badawcza, dydaktyczna i organizacyjna została uhonorowana odznaczeniami państwowymi: Złotym Krzyżem Zasługi (1982 r.), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1999 r.), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1995 r.), dwukrotnie nagrodą indywidualną Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (w latach 1976 i 1981), a także licznymi nagrodami Rektora Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

opracowała Zofia Mierzwa